

HET GEBED IN DEN STORM
Kerstverhaal door

F. W. WAGNER.

Lith. L. v. Leer & Co Haarl.

HARDERWIJK - H. A. BERENDS.

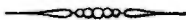
Prijs 10 Cts.. 25 Ex. f. 2.25.. 100 Ex. f. 6,50.

HET GEBED IN DEN STORM.

KERSTVERHAAL

DOOR

F. W. WAGNER.

HARDERWIJK,
H. A. BERENDS.

Een Prins van den Bloede.

Aan Spanjes zuidkust ligt, op eene smalle rotsachtige landtong, bijna geheel door de baren omspoeld, de groote koopstad Cadix. Hare inwoners drijven een uitgebreiden handel in zuidvruchten, wijnen en zout. Binnen de stad zijn de huizen hoog, de straten lang en smal; alleen midden op den dag krijgt men er een zonnestraaltje te zien, daarom zou ik er niet gaarne wonen. Maar ginds aan het zeestrand, in die rij nette woningen, dáár zou het mij beter bevallen. Het geheele jaar door geniet men er het onbelemmerd uitzicht op den wijden zeespiegel met zijne tallooze schepen, die leven-digheid aanbrengen en welvaart verspreiden.

Zoo dacht Mijnheer N. er ook over, toen hij zich, jaren geleden, hier als handelaar vestigde. Nog steeds bewoont hij het hoekhuis, dat hij het eerst betrok. Mijnheer N. was Hollander van geboorte en stelde voortdurend groot belang in alles wat zijn geboorteland betref. Zijn eenig zoontje Enrique kende de geschiedenis van ons vaderland zoo goed als een Hollandsche jongen maar denken durft, en dat alles had zijn vader hem geleerd.

Het was in de maand November 1846, toen op een avond de heer des huizes met vrouw en zoon recht genoeglijk om de tafel bijezaten. Rust en vrede heerschten in de gezellige kamer, terwijl daar buiten de storm hevig loeide. Duide-lijk vernam men het bruisen der zee, de wind gierde om het hoekhuis, maar ons drietal bemerkte het nauwlijks, zij waren er aan gewoon, het hinderde hun volstrekt niet.

„Wil pa mij nog eens weer eene geschiedenis verhalen?” vroeg de kleine Enrique vleiend, „ik heb mijn schoolwerk af, en pa heeft het beloofd.”

„Dan zal ik ook woord houden, jongen,” antwoordde mijnheer; „zeg maar, waarover gij het liefst hoort.”

„Het liefst van den een of anderen zeeheld pa, ik houd van mannen als Tromp en de Ruiter, dat weet u.”

„Best, dan wil ik u iets van een Hollandschen vlootvoogd verhalen, die niet als Tromp en de Ruiter reeds lang gestorven is, maar die nog leeft, en op alle zeeën de Hollandsche vlag met eere wapperen doet. Dezer dagen nog meldden ons de nieuwsbladen, welk een ervaren zeeman hij is.”

Enrique luisterde opmerkzaam; hij zoowel als zijne moeder, die eene Spaansche was, achtten en bewonderden het volk, welks heldendaden zij kenden.

„Gij weet, waar het eiland Malta ligt, niet waar?” vroeg de heer N.

„Zeker pa,” zeide Enrique, „in de Middellandsche Zee, beneden Italië, wij leeren dat op school.”

„Nu, het verheugt mij, dat gij het zoo goed onthoudt. Ik wil er nog bijvoegen, dat de kusten zeer rotsachtig zijn, en dat het eiland in tijd van nood den schepen eene veilige ankerplaats biedt.

Vóór een paar dagen dan bevonden zich drie oorlogschepen in de nabijheid van genoemd eiland. Prachtige, ranke vaartuigen waren het, zij konden een krachtigen stoot verduren. En hoe noodig het is, dat zoo'n schip flink in elkander zit, weet gij. Wij, die zoo vlak aan zee wonen, zagen zoo menigmaal het geweld der golven. Onweerstaanbaar is hare vernielende kracht. Wee den armen zeelieden, die door den storm worden overvallen! Zoo God zelf er hen niet doorhelpt, gewis zij vinden in den gapenden kolk hun graf.

Datzelfde gevaar nu, dreigde de bemanning der zoeven genoemde schepen, want een ontzettende storm was aan het woeden. Die gansche wijde waterplas, straks nog een spiegelend meer gelijk, vertoonde een ijzingwekkend schouwspel. Met verpletterend geweld rukten hoog opgestapelde golven als getergde reuzen tegen elkander in, terwijl zij de dobbe-

rende kielen in ijzige omarming mede omhoog voerden. Nu en dan verkondigde een bulderend geraas den vervaarlijken schok en het breken der waterbergen, die daarop uitéenspatten, en de lucht vervulden met wolken van schuim.

Gij ziet mij aan, ging de verteller voort, en wilt weten wat het lot der oorlogsbodems was, en of de laatste stonde voor de arme schepelingen reeds was aangebroken. Waren zij gevallen als slachtoffers in dien vervaarlijken strijd? Nergens, waarheen het oog zich wendde, was voor oogenblikken hun spoor te ontdekken.

Op Malta's zandig strand stonden honderden van toeschouwers in angstige spanning bijeen. Vele zeelieden bevonden zich onder den hoop, mannen die hun leven lang op de groote zeeën rondgezwalkt, en menigen storm getrotseerd hadden. Rechts en links richtten zij hun kijkers en trachtten al starend in de verte de verloren gewaande schepen te ontdekken. Plotseling verheft zich een blij en luid „hoera!“ Eensklaps toch zag men ze opduiken uit den schoot der diepte, maar terstond weer genoodzaakt de worsteling van vorenaan te beginnen.

Aan boord der vaartuigen zelf achtten alle officieren het raadzaam, zich bij dit noodweer zoo ver mogelijk van de kust te verwijderen en open zee te kiezen; daar toch was het gevaar van te vergaan op verre na zoo groot niet, als in de nabijheid der rotsachtige kusten.

Zij hielden het voor onmogelijk, dwars door de felle branding heen den veiligen havenmond te bereiken.

Ook was zulks de meening der zeelieden die aan wal stonden. Het harte klopte hun van deelneming en angst, als zij er aan dachten hoe licht die heerlijke Hollandsche kielen op de klippen konden verbrijzelen.

Het was dan ook geen wonder, dat hun onwillekeurig een uitroep van verbazing ontsnapte, toen zij bemerkten dat het voorste vaartuig den steven wendde en regelrecht koers zette naar de haven.

„Indien dat gelukt,” zeide een oud zeekapitein tot zijne makkers, „is die vlootvoogd bekwamer zeeman, dan ik er ooit een ontmoet heb!” en bedenkelijk het hoofd schuddende, sloeg hij met bezorgde blikken de nadering der trotsche schepen gade. Alle gevaarlijke plekken werden echter op meesterlijke wijze door deze ontweken, elk oogenblik bracht ze dichterbij de plaats der bestemming. Daar stevenen ze eindelijk met volle zeilen en de vaderlandsche driekleur in top den nauwen mond der haven binnen, en het scheepsvolk laat met verruimd hart te midden der Engelsche, Fransche en Duitsche schepen het anker vallen. Van alle zijden galmden vreugdekreten ter eere der wakkere Hollanders, met luide toejuichingen en daverend handgeklap werden zij begroet.

„Wie dat kloek bedrijf volbracht heeft, kan slechts een „Prins van Oranje zijn!” riep een Engelsch admiraal, die van het geheele voorval getuige was geweest, en — wat hij vermoedde bleek waarheid te wezen. Hij die met zooveel moed en bekwaamheid dit heldenstuk had verricht, was niemand anders, dan onze geliefde — **Prins Hendrik**.

Een nieuw Gevaar.

Een goede twee maanden later heerschte er in de straten van Cadix eene buitengewone drukte. Op alle boeken zag men groote biljetten aangeplakt en ontelbare nieuwsgierigen verdrongen zich daar omheen, ten einde het zoo belangrijk bericht, waarvan reeds iets hun ter oore kwam, in alle bijzonderheden te vernemen. Toen de scholen uitgingen voegden zich de kleine nieuwsgierigen, waartoe ook Enrique behoorde, bij de groote en de kring van toeschouwers werd steeds wijder.

„Lees het maar voor!” ging er een stem in de achterste rijen op, „lees het overluid voor, dan weten wij het metéén; toe maar, hardop!”

„Ja, dat is goed”, riepen anderen, „voorlezen, dan hooren wij het allemaal!”

Aan dit verzoek werd gereedelijk door een der dichtstbijstaanden voldaan, en elk spande zich in om geen enkel woord te missen. Ook Enrique scherpte zijn gehoor. Hij hoorde spreken van Hollanders, van een Prins, van brand in een schip, dat alles wekte zijne belangstelling.

„Verschrikkelijk”, dacht hij, „als dat die Prins en die schepen eens waren, waarvan pa onlangs vertelde! Dat zou treurig zijn!” en nog scherper luisterde hij toe. Zijn makkers echter maakten het hem lastig. Zij waren jong en gezond, en hun ongeduld was dan ook zoo vreemd niet, toen de maag hen aan het etensuur herinnerde. „Kom jongen, ga mee!” fluisterden zij hem gedurig in en trokken daarbij aan zijn mouw. Dat verveelde Enrique.

„Houdt dan toch stil, jongens!” sprak hij verstoord, „laat mij met rust, je maakt dat ik er niets van begrijp!”

„Wij ook niet, kom dus maar mee”, riepen de knapen al luider, „we zullen het later wel hoeren”; en ondanks al zijn tegenstribbelen moest Enrique hen wel volgen. Op een plein gekomen, ging het troepje uitéén en onze kleine vriend zette het op een loopen, om thuis te vertellen, dat er iets heel bijzonders gaande was.

Daar hoort hij zich opeens bij zijn naam roepen. Snel wendt hij het hoofd om en met den uitroep: „Wel Oom Juan, is u al terug?” vliegt hij een heer met een zwaren baard, klaarblijkelijk een zeeman, om den hals.

„Ja, mijn jongen, breng ons maar gauw bij uwe ouders, dan zullen wij u eene heele geschiedenis verhalen, waarnaar gij met genoeg luistert. „Zie Mijnheer Hendriks,” zeide oom Juan tot een heer, insgelijks een zeeman, die hem vergezelde, „dit is mijn neefje Enrique, wiens vader uw land-

genoot is; ik verzeker u dat gij een welkome gast zijt, niet waar Enrique?"

De snaak gaf mijnheer Hendriks de hand, en verzekerde hem dat pa, ma en ook hijzelf heel veel van Hollanders hielden. Het drietal had spoedig de woning van Mijnheer N. bereikt. Ook dáár was de verschijning van Oom Juan en zijn vriend eene ware verrassing; men waande oom immers mijlen ver weg. De vreemdeling werd hartelijk welkom geheeten en spoedig zat het gezelschap in de prettige huiskamer, waar inmiddels allerlei ververschingen door de vriendelijke gastvrouw waren gereed gezet.

Oom Juan en mijnheer Hendriks hadden veel te vertellen van hetgeen hun in de laatste dagen gebeurd was.

„Dáár liggen onze Hollandsche schepen,” zeide de laatste, en wees tegelijk naar de haven, „men kan ze van hier duidelijk herkennen.

Dat middelste, met de oranjevlag, is het schip van onzen commandant Prins Hendrik, dien wij allen als een vader liefhebben. Ieder, van den minste tot den meeste onder ons, vliegt op zijn wenken en draagt hem op de handen. Gij weet immers hoe ferm hij zich gedroeg bij Malta niet waar? Ieder een sprak er tot zijn lof.”

„Ja, ja, dat weten wij,” viel Enrique in, „pa heeft het ons verteld en wij zijn vol bewondering voor dien edelen prins.”

„Van den 24^{en} op den 25^{en} December, ging de verhaler voort, beleefden wij een verschrikkelijken nacht.

Het was in de hondenwacht, dat wil zeggen tusschen 12 en 4 uur 's nachts, toen een hevige schok ons van schrik deed ontstellen.

De verschansingen en masten kraakten, de boegspriet scheurde, het fokkewant werd losgerukt. Rondom ons niets dan stikdonkere duisternis en een akelig schreeuwen en kermen.

„We zinken!” riep men mij toe, „er is een groot schip voor den boeg, het voorwant is weggeslagen, het water stroomt binnen, wij vergaan!”

Wat er dan gebeurd was? In de duisternis en door de woelige zee waren twee onzer schepen tegen elkander gestooten, en naar allen schijn was het onze zwaar beschadigd. Op de beide vaartuigen heerschte eene onbeschrijflijke verwarring. Verschillende kommando's schreeuwde men luid door-één, maar niemand luisterde er naar, alles liep in radeloozen angst heen en weer.

Daar verschijnt zoo snel mogelijk Prins Hendrik als commandant op zijn post en met een enkelen blik overziet hij het gevaar. Kalm en waardig beklimt hij de campagne en geeft op vasten toon door den scheepsroeper zijne bevelen. Terstond zijn alle manschappen in de weer om ze met snelheid uit te voeren. Spoedig hadden wij dan ook het geluk, dat de schepen van elkander raakten, en uit den grond van ons hart dankten wij den Heer, die ons opnieuw uit levensgevaar gered had.

Prins Hendrik won nog meer onze liefde en ons onbepaald vertrouwen in zijne bekwaamheid. Zonder zijne onverstoorbare kalmte toch waren de schepen niet zoo spoedig vrij geraakt en hadden wellicht elkander in den grond gewerkt.

Plotseling klonk door den stikduisteren nacht de donder van het kanon. Was het een noodsein? Stonden onze kameraden op het punt van te vergaan? Ontzettende gedachte! geen redding toch was mogelijk!

Op nieuw dreunde een schot, en nog één, tot vier toe. Nu verstonden wij hen. Zij zeiden ons, dat voor 't oogenblik wel geen levensgevaar hen dreigde, maar dat zij toch evenmin in staat waren ons te volgen. Het was een angstige nacht, dien wij doorwaakten. Steeds nam de storm in hevigheid toe, en in den morgen van den 25^{em} wies hij tot een orkaan. Gelukkig was onze eerste vrees niet bewaarheid, ons schip maakte geen water, het andere had meer averij bekomen. Den ganschen nacht had men daar door- gewerkt om de schade zooveel mogelijk te herstellen, en

toen wij het den volgenden dag terugzagen, bleek het minder te hebben geleden dan wij dachten.

Wat in dezen toestand te doen? vroeg onze commandant zich zelve af, de reis voorzetten of trachten de veilige haven van Cadix te bereiken? Hij benoemde een scheepsraad en de officieren oordeelden het raadzaam Cadix op te zoeken en aldaar te wachten tot de orkaan had uitgewoed en de wind ons gunstig was om naar het vaderland terug te keeren. De Prins besloot dien raad te volgen."

Het Gebed in den Storm.

„Het was dus op den 25^{en} December, dat onze Prins het besluit nam, op Cadix aan te houden. Opnieuw stond ons, als voor eenige weken, eene vreeslijke worsteling met de onstuimige branding te wachten. Zouden wij andermaal als overwinnaars uit dien strijd te voorschijn treden en behouden de gastvrije kust bereiken? Met inspanning van alle krachten bekampten wij onzen woedenden vijand.

Op het dek stond de Prins tegen den mast van het achterschip en gaf zijne bevelen aan den stuurman, wien wakere mannen ter zijde stonden. Slechts met moeite bleven hun vereende krachten het weerspannige roer nog meester, bijna bezweek het voor het geweld der bulderende stortvloeden.

Wie beneden kwam werd begroet met de leus van „pompen of verdrinken,” en toch scheen het ondanks de grootste inspanning onmogelijk het schip van water te bevrijden. Het vermoeden klom tot waarschijnlijkheid dat het onder water een lek had.

In die benauwde uren dachten wij aan niets anders, dan aan het behoud van ons leven; en niettemin — het zij tot onze schande gezegd — kwam geen onzer op het denkbeeld,

Hem om hulp en uitkomst te smeeken, die alléén machtig was ons te behouden. Indien ons hart zich in zijne angst tot God had gewend, gewis zouden wij ons ook herinnerd hebben dat het de eerste kerstdag was, waarop heel de Christenheid feestviert. Wij zouden er niettemin aan worden herinnerd.

Het was reeds vijf ure in den avond en tamelijk donker. Onverwachts treedt de adalborst van de wacht binnen en brengt de order van Prins Hendrik over: „Ten zes ure in den kuil, klein tenue met steek en degen!” Die steek en degen waren natuurlijk alléén voor de officieren. Verwonderd keek de een den ander aan. Men kon niet begrijpen dat men goed verstaan had. In zulk weer, noodweer waarlijk, kerk houden in den kuil? De een lachte, de ander vloekte een derde spotte, maar het laatste was dat iedereen gehoorzaamde en zijn beste plunjes bijeenzocht. Dit nu was lang geen gemakkelijk werk, want ter beveiliging voor het zeewater en tegen de slingering van het schip had iedereen zijn beste pakje zoo goed weggestopt, dat het, vooral nu, heel wat moeite kostte, het weer voor den dag te halen. Het was een zoeken en rommelen van belang, en onder dat alles klonk de gulle scherts of de bijtende spot der matrozen, die doorgaans kerkgaan als geheel nutteloos beschouwen, als iets dat totaal overbodig en vervelend is. Nu, de wijze waarop men meestal kerk houdt, is voor janmaat dan ook allesbehalve opwekkend, en het valt waarlijk niet te verwonderen, dat hij er niet veel mee opheeft.

Kerk in den kuil, op dit uur, onder het woeden van den orkaan, hoe was het mogelijk! Aan alles moest men zich met geweld vastklemmen om staande te blijven, en dan naar den kuil?

Met een glimlach op het gelaat trad de een na den ander binnen, en nam zijn gewone plaats in.

„Wat heeft dat toch te beduiden?” vroeg men onder elkaar, maar niemand die opheldering wist te geven. Met nieuwsgierigheid verwachtte men de dingen, die komen zouden.

De kuil, waar wij vergaderd waren, ging de verhaler voort, is de ruimste plaats van het geheele schip; des Zondags morgens elf uur dient hij geregeld voor kerk. Een vreemde kerk! zoudt gij uitroepen lezer, als ge het zaagt.

Langs de wanden een groot aantal zware kanonnen; geen banken om op te zitten, maar in plaats daarvan verscheidene lijnen, die voor de toehoorders gespannen zijn, om er zich bij de slingeringen van het schip aan vast te houden. Zonder dat konden zij geen oogenblik op hun beenen blijven staan. Een preekstoel zoudt gij er ook vergeefs zoeken; de plaats er van wordt ingenomen door een groot blok, de spil genaamd, die met een blauwe vlag bekleed is. Op de spil ligt een gebedenboek en nog een ander stichtelijk werk, waaruit men des Zondags aan janmaat een gedeelte voorleest. Of er dan een dominé aan boord is? Ook al niet, lieve vrienden. Het zijn de officieren die om beurten de godsdienstoefening leiden, en het is immers niet te denken, dat deze allemaal geschikte personen voor dat heilig werk zouden zijn. Om waarlijk andere menschen te wijzen op het heil dat in Jezus te vinden is, is het in de eerste plaats noodig, zelf een hart te hebben, dat den Heer liefheeft; bovendien is het een vereischte, dat men ten allen tijde door woord en daad aan anderen een goed voorbeeld geeft, dat zich in al onze handelingen de begeerte openbaart, ter eere Gods te leven. Of dit bij alle officieren zoo is, durven wij niet bevestigen. Janmaat merkt het ook spoedig of de luitenant zijne taak als een lastpost beschouwt, dan wel als eene heilige verrichting. Wordt het gebed slechts afgerammeld en blijkt het uit alles dat de leider zelf naar het einde verlangt, de matroos is dan ook blijde, dat het werk gedaan is. Treurige toestand, niet waar? op vele onzer schepen! Eene godsdienstoefening op die wijze gehouden, is in plaats van godgevallig, godonteerend en een ware bespotting. En wij weten het immers... God laat zich niet bespotten.

Te midden van het stormgeloel luidde statig de scheepsklok.

Plechtig noodigde zij tot de ure des gebeds, maar janmaat ging met trage schreden naar beneden; hij wist dat de officier hetzelfde gebed, dat hij reeds honderdmaal gehoord had, koud en onverschillig zou voorlezen en dat zijn hart er toch geen deel aan hebben zou.

In onverschillige houding staat het scheepsvolk op de komst van den commandant te wachten.

Daar slaat de klok zes.

Met den laatsten slag gaat de deur open Prins Hendrik verschijnt. Zal hij de plechtigheid om het noodweer verdagen? Iedereen wenscht het. Maar neen, zie slechts, in groot tenue staat hij daar aan den ingang, en bij zijne nadering staart ieder met verbaasde blikken hem aan: De borst van Zijne Hoogheid is versierd met het grootkruis van den Nederlandschen Leeuw, het ridderteeken dat hij slechts bij buitengewone gelegenheden draagt.

Wat is er dan buitengewoons? vraagt elk zich af.

De Prins treedt voor, en neemt zelf de plaats voor de spil in.

Hij ontbloot het hoofd en vouwt plechtig de handen, zijn mond en hart verheffen zich tot God, den Schepper van hemel en aarde, die den stormwind gebiedt dat hij zwijge en de wateren dat zij hun kalmte hernemen. Men gevoelt het treffende van dit oogenblik, en vol heiligen eerbied stijgen vrome gebeden uit den grond des harten tot Hem die boven lucht en wolken troont.

„Wij zijn in Uwe hand, o Almachtig God,” zoo spreekt de bidder, „o, red ons uit dit dreigend gevaar. Wij roepen U aan in den dag der benauwdheid, wil Gij ons uithelpen, Heer, en wek of versterk in ons de begeerte U te eeren, al de dagen onzes levens.

Deze dag herinnert het ons levendig, hoe lief Gij ons hebt. Uw ééngelboren Zoon gaaft Gij voor ons over, opdat menschen, zondaren als wij, zouden gered worden van het eeuwig verderf. O wij bidden U, in den naam Uws Zoons, laat deze dag een dubbele vreugdedag voor ons worden. Red ons Heer, van

het geweld der baren, maar bovenal schenk ons een hart dat U vreest, opdat wij in het uur onzes doods zonder verschrikking voor U mogen verschijnen, Amen."

Deze taal vond weerklank in aller harten, en de ruwste matroos verkeerde nog lang daarna onder den invloed van dit indrukwekkend gebed.

Dat gebed, ging de verhalen voort, waarvan ik hier slechts enkele gedachten aanhaal, sterkte ons, ook duurde het niet lang of de storm bedaarde. Aldoor zetten wij koers naar Cadix.

Welhaast waren wij getuigen van een vreeslijk tooneel — een Spaansch schip in zinkenden toestand. Het onmogelijke werd beproefd om het vaartuig zoo snel als kon te bereiken, elke minuut kon voor de arme schipbreukelingen de laatste zijn. Wij hadden het geluk negen van de zestien opvarenden behouden op ons vaartuig over te brengen, en onder deze geredden bevond zich ook uw broeder Juan, zeide Mijnheer Hendriks terwijl hij gastvrouw en gastheer met een blijden lach aanzag.

„Ja, antwoordde Juan, zoo oud ik word zal ik den edelen vorst niet vergeten, die zich zelve aan dreigend gevaar blootstelde om slechts anderen te kunnen behouden. Gelukkig land dat zulke vorsten telt!

Onzen dank begeerde hij zelfs niet, vervolgde Oom Juan, zijn naaste lief te hebben was hem genoeg.

Zijne Hoogheid stond mij toe, tot Cadix de reis mede te maken, en ik was hartelijk blijde dat ik weldra in de gelegenheid was dien voortreffelijken prins in zijn edel streven terzijde te kunnen staan.

In het holst van den nacht toch werden wij eenmaal door het akelig gelui der brandklok gewekt.

IJlings snelde de Prins naar het dek, door de geheele manschap op den voet gevolgd. Alweder een ijselijk schouwspel! Een verteerende vuurkolom steeg al dwarrelend omhoog van het dek eener groote brandende stoomboot, terwijl het angstgeschrei der ongelukkigen de lucht vervulde. In

weinige oogenblikken lagen wij op zij van het vaartuig, en iedereen kende zijn plicht, daar Prins Hendrik vooring, die gedurig op de gevaarlijkste plaatsen werd gezien, waar kans was een menschenleven te redden. Met Gods hulp slaagden wij er in, een getal van 219 menschen aan een wissel dood te ontrukken."

Aandachtig had het gezelschap naar het verhaal der beide zeelieden geluisterd. Het was reeds laat toen men zich ter ruste begaf, echter niet zonder vooraf Gods zegen over den edelen vorstenzoon en zijn stamhuis te hebben afgebeden.

Ook wij hadden hem lief, onzen Prins Hendrik, niet waar mijne vrienden? En diep werd dan ook ons gemoed geschokt door de droeve mededeeling, dat op den 13^{en} Januari dezes jaars de dood een einde had gemaakt aan zijn zoo welbesteed leven. Het laatste kerstfeest mocht hij nog met ons vieren, en zich met ons verheugen over het welbehagen Gods in zondige stervelingen, thans is hij niet meer!

Zoo kan men misschien ook het volgend jaar van ons spreken, lieve kinderen. O bedenkt het toch, het leven is kort, maar de eeuwigheid — is eindeloos lang. Bid dan God, dat Hij u de zonden vergeve en uw hart reinige van alle boosheid opdat gij voortaan leven moogt tot Zijne eer en uw deel zij in den hemel met alle ware vromen.

Dat geve de Heer!

Voor het Kerstfeest.

Het Jagershuis in den Elzas.

EEN KERSTVERHAAL

uit den Fransch-Duitschen oorlog.

DOOR

F. W. WAGNER.

Het Kerstfeest verschillend gevierd.

KERSTGESCHENK VOOR DE JEUGD

DOOR

J. P. van der Maas Jr.

Het Kerstgeschenk voor het zieke kind.

Een verhaal voor jongelieden

DOOR

H. Karszen.

Alle met geïllustreerde omslagen.

Prijs per stuk 10 cent.

25 Ex. f 2.25. 100 Ex. f 6.50.

Het Jagershuis in den Elzas.

KERSTVERHAAL

uit den Fransch-Duitschen oorlog,

door F. W. WAGNER,

(met geïllustreerd omslag.)

Prijs 10 Cent. 25 Ex. f 2.25. 100 Ex f 6.50.

ZWAAR BEPROEFD MAAR UITGEHOLPEN.

KERSTVERHAAL

door H. M. v. d. VEGT.

(met geïllustreerd omslag.)

Prijs 10 Cent. 25 Ex. f 2.25. 100 Ex. f 6.50.

DE GOUDEN POTLOODPEN.

EENE KERSTVERTELLING

door ANTHONIUS.

(met geïllustreerd omslag.)

Prijs 10 Cent. 25 Ex. f 2.25. 100 Ex. f 6.50.
